



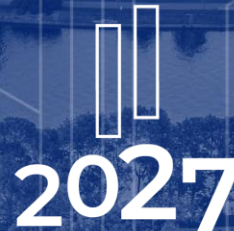
Iepirkumu uzraudzības birojs

Biežāk pieļautās kļūdas ES fondu projektu iepirkumos

Aleksandra Rizojeva-Silava, Iepirkumu uzraudzības biroja Kontroles departamenta direktores vietniece, ESF iepirkumu pirmspārbaūžu daļas vadītāja, aleksandra.rizojeva-silava@iub.gov.lv



Līdzfinansē
Eiropas Savienība



Nacionālais
attīstības plāns

06.12.2023., Rīga



Iepirkumu uzraudzības birojs

Skaidrojumi, vadlīnijas

- Skaidrojums par biežāk konstatētajām kļūdām ES fondu projektu iepirkumos: <https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-biezak-konstatetas-neatbilstibas-iepirkuma-proceduru-dokumentacija-un-norise>
- Iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas metodika sadarbības iestādei: <https://www.iub.gov.lv/lv/metodika-iepirkumu-pirmsparbauzu-veikšanu-sadarbibas-iestadei-ES-strukturfondu-un-KF-2014-2020gada-planosanas-perioda>
- Pirmspārbaužu metodikas sanāksmju protokoli: <https://m.esfondi.lv/sanaksmju--protokoli-1>
- Atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem: <https://www.iub.gov.lv/lv/biezakie-jautajumi>
- EK vadlīnijas – norādījumi iepirkumu speciālistiem par to, kā nepieļaut tipiskākās kļūdas: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1f1c8329-c2c8-11e8-9424-01aa75ed71a1/>
- Latvijas arhitektūru savienības rekomendācijas saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritērijiem iepirkumos arhitektūras un ēku projektēšanas jomā: <https://www.iub.gov.lv/lv/arhitekturas-un-eku-projektesanas-iepirkumi>



Iepirkumu uzraudzības birojs

Prezentācijā lietotie saīsinājumi

- PIL – Publisko iepirkumu likums;
- MKN 107 – Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumi Nr.107 “Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība”;



Biežāk konstatēto neatbilstību veidi

- Neatbilstoša iepirkuma izziņošana
- Pretrunīga informācija iepirkuma dokumentācijā
- Neatbilstoši izslēgšanas nosacījumi un to pārbaudes kārtība
- Nesamērīgas, diskriminējošas kvalifikācijas prasības
- Neskaidri, pretlikumīgi piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji
- Nepamatotas tehniskās specifikācijas prasības
- Pieprasīta informācija, kas netiks vērtēta
- Neatbilstoši atrunāta iepirkuma līguma grozīšanas kārtība
- Neatbilstoša iesniegto piedāvājumu/pieteikumu vērtēšana



Iepirkuma izziņošana

CPV kodi

- Iepirkuma priekšmets - skolas ēkas būvprojekta izstrāde, būvdarbi un autoruzraudzības pakalpojumu sniegšana.
- Nolikumā un paziņojumā par līgumu norādītie iepirkuma priekšmeta CPV (*Common Procurement Vocabulary*) kodi:
 - 71220000-6 (arhitektūras projektēšanas pakalpojumi)
 - 71320000-7 (inženiertehniskās projektēšanas pakalpojumi)
 - 71248000-8 (projekta un dokumentācijas uzraudzība)

Būvdarbu CPV kods?



Izslēgšanas noteikumi

- Nolikumā ietver:
 - 1) PIL 42.panta otrajā daļā noteiktos pretendentu izslēgšanas iemeslus un to pārbaudes kārtību vai
 - 2) atsauci uz PIL 42.panta otro daļu un norādi, ka pretendentu izslēgšanas iemesli tiks pārbaudīti PIL 42.pantā noteiktajā kārtībā -> **ieteicamais variants**.
- Neiekļaut normatīvajos aktos neparedzētus izslēgšanas iemeslus, nepaplašināt normatīvajos aktos paredzētos izslēgšanas iemeslus.
- Neattiecināt uz personām, uz kurām likums neparedz attiecināt.



Izslēgšanas noteikumi

- Pasūtītājam ir iespēja izvēlēties, vai piemērot PIL 42.panta otrās daļas 8. un 9.punktā minētos fakultatīvos izslēgšanas iemeslus, to norādot paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos.

Ja pasūtītājs nolikumā iekļauj kopēju atsauci uz PIL 42.panta otro daļu, piedāvājumu izvērtēšanas laikā jāvērtē pretendenta atbilstība visiem attiecīgajā daļā noteiktajiem izslēgšanas iemesliem (t.sk. fakultatīvajiem).

Skat.:

<https://www.iub.gov.lv/lv/media/7602/download?attachment>



Finanšu spējas

nesamērīgas ar paredzamo līgumcenu, līguma izpildes nosacījumiem

- Prasītais finanšu apgrozījums vairāk nekā 2 reizes pārsniedz paredzamo līgumcenu (pieļaujams izņēmums, ja iepirkuma līguma izpilde ir saistīta ar īpašiem riskiem līguma priekšmeta rakstura dēļ).

PIL 45.panta otrā daļa

- Iepirkumā, kurš ir dalīts daļās, nepieciešamais finanšu apgrozījuma apmērs noteikts pret kopējo paredzamo līgumcenu.



Finanšu spējas

- Prasības noteiktas tādējādi, ka nav viennozīmīgi saprotams, ka tajās prasītie rādītāji (piemēram, finanšu apgrozījums un likviditātes koeficients noteiktā apmērā, pozitīvs pašu kapitāls) vienādā mērā attiecas arī uz piegādātājiem, kas darbību uzsākuši nesen:

Prasīts likviditātes koeficients vismaz «1» un pozitīvs pašu kapitāls 2022.gadā, nenorādot, ka arī piegādātājiem, kas darbību uzsākuši vēlāk (piemēram, piegādātājiem, kuru pārskata gads nav sācies 2022.gada 1.janvārī), jāatbilst minētajiem rādītājiem attiecīgajā apmērā.



Prasības piegādātāju apvienībām

- Nav paredzēti noteikumi par to, kā piegādātāju apvienībām jāizpilda prasības attiecībā uz saimniecisko un finansiālo stāvokli (arī tehniskajām un profesionālajām spējām).

MKN 107 2.15.apakšpunkts



Pieredzes prasības

- Prasībās iekļauti jēdzieni, kurus piegādātāji var saprast atšķirīgi (pastāv jēdzienu interpretācijas iespējas), nepaskaidrojot šo jēdzienu nozīmi.

Piemērs: pretendents jābūt veikušam vismaz vienus būvdarbus būvē, kurā veikti būvdarbi atbilstoši *augstiem* energoefektivitātes un *labu* ekoloģisko raksturlielumu standartiem [..].

Nepieciešams noteikt *minimālos kritērijus*, kuriem izpildoties tiks konstatēta (atzīta) augsta energoefektivitātes un labu ekoloģisko raksturlielumu standartu ievērošana.



Pieredzes prasības

- Pretendentam ir jāiesniedz speciālista iegūtās pieredzes saraksts, pievienojot pasūtītāja atsaukumi, kā arī objekta pieņemšanas – nodošanas ekspluatācijā akta vai objekta pieņemšanas – nodošanas akta par būves nodošanu pasūtītājam kopiju.

Jāparedz iespēja iesniegt *alternatīvus* dokumentus pieredzes apliecināšanai, ja prasītie dokumenti nav pieejami.



Piedāvājuma vērtēšanas kritēriji

- Kā piedāvājuma vērtēšanas kritēriju nevar vērtēt pretendenta kvalifikāciju (pieredzi). Var vērtēt personāla (speciālistu) kvalifikāciju (izglītību, pieredzi) arī tad, ja tā ir prasīta kā minimālā atlases prasība, tomēr nevar tikt vērtēti tie paši aspekti.

Papildus var vērtēt izglītības vai kvalifikācijas citus aspektus, piemēram, kā minimālā prasība ir izvirzīta juridiskā izglītība, bet cita veida papildu izglītību varētu vērtēt papildus ar punktiem vērtēšanas kritērija ietvaros.

Tāpat papildu punkti var tikt piešķirti par speciālistu, kura pieredze ir plašāka (specifiskāka) nekā nolikumā izvirzītā minimālā prasība speciālista pieredzei (piemēram, specifiskāki objekti).



Iepirkumu uzraudzības birojs

Piedāvājuma vērtēšanas kritēriji

neatbilstību piemērs

- Paredzēts iegādāties elektroenerģiju patērējošas preces, vienlaikus kā vienīgais piedāvājumu vērtēšanas kritērijs noteikts zemākā cena.

PIL 51.panta 3¹.daļas 3.punkts

Skat. arī:

<https://www.iub.gov.lv/lv/media/7536/download?attachme nt>



Kļūdas – citi nosacījumi

- Iepirkuma dokumentācijā nav noteikts vai ir neatbilstoši noteikts izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs.

PIL 51.panta septītā daļa

Vienlaikus jāņem vērā, ka Eiropas Komisijas auditori iepirkumu audita ietvaros ir norādījuši, ka PIL 51.panta septītajā daļā norādītais izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs ir diskriminējošs; tāpat vēlams, lai izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs būtu saistīts ar konkrētā līguma priekšmetu.



Iepirkumu uzraudzības birojs

Tehniskā specifikācija

- Iepirkuma procedūras dokumentos nav norādīts tehnisko specifikāciju sagatavošanas vai pēdējās aktualizācijas datums.

PIL 20.panta vienpadsmitā daļa



Pieprasīta informācija, kas netiks vērtēta

- Nolikuma pielikumā iekļautajā CV veidnē iekļauta prasība norādīt speciālistu apgūtos speciālos kursus;
- Nolikumā iekļauta prasība iesniegt projekta vadītāja izglītības dokumentu.

PIL 13.panta otrā daļa - pasūtītājs pieprasa no pretendenta tikai tādu informāciju un dokumentus, kas nepieciešami kvalifikācijas un piedāvājumu atbilstības pārbaudei, kā arī piedāvājuma izvēlei saskaņā ar noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem.



Kļūdas – citi nosacījumi

Nolikumā noteikts, ka pretendentam jāiesniedz 3 finanšu piedāvājuma varianti:

- finanšu piedāvājums visām 7 ēkām;
- finanšu piedāvājums bez ēkas Nr.5;
- finanšu piedāvājums bez ēkas Nr.5 un Nr.7.

Nolikumā ir arī noteikts, ka komisija no visiem piedāvājumu variantiem izvēlēsies to variantu, kas atbildīs pasūtītāja pieejamajiem finanšu līdzekļiem.



Kļūdas – citi nosacījumi

- Nav paredzēta līguma izpildē iesaistītā personāla un apakšuzņēmēju nomaiņas kārtība.

PIL 60.panta otrās daļas 7.punkts

- Izvirzīti noteikumi par veicamiem darbiem pēc līguma izpildes termiņa beigām un neatbilstoši noteikts iepirkuma līguma termiņš.

Piemēram, regulāra iekārtu tehnisko apkopju nodrošināšana nav uzskatāma par garantijas nodrošināšanu. Līdz ar to iekārtu tehnisko apkopju nodrošināšana garantijas (un arī pēcgarantijas periodā) ir vērtējama kā atsevišķs pakalpojums (līguma sastāvdaļa), kas tiek nodrošināts par noteiktu samaksu un ietilpst kopējā līguma izpildes termiņā.



Kļūdas – citi nosacījumi

- Būvdarbu līgums neatbilst Ministru kabineta 2022.gada 5.jūlija noteikumu Nr.419 "Noteikumi par publisko būvdarbu līgumos obligāti ietveramajiem noteikumiem un to saturu" prasībām.

Pasūtītājam publiskajā būvdarbu līgumā, ko slēdz saskaņā ar PIL noteiktajā kārtībā veiktu iepirkumu vai iepirkuma procedūru, jāietver šajos noteikumos paredzētie līguma nosacījumi (piemēram, nosacījumi par norēķinu veikšanas kārtību, līgumsoda un līgumsaistību izpildes garantijas noteikumiem, kā arī noteikumos iekļauts nosacījums obligāti paredzēt līgumcenas indeksācijas noteikumus līgumiem, kuru izpildes termiņš pārsniedz vienu gadu).



Kļūdas – citi nosacījumi

- Paredzēta iespēja iesniegt vienīgi kredītiestādes izdotu saistību izpildes nodrošinājumu (piem., līguma izpildes nodrošinājumu, avansa maksājuma, garantijas laika nodrošinājuma), nepieļaujot, ka var tikt iesniegts arī apdrošināšanas sabiedrības izsniegts nodrošinājums.

PIL 50.panta ceturtā daļa



Kļūdas – citi nosacījumi

- Nolikumā paredzētas pasūtītāja tiesības piedāvājumu vērtēšanas laikā pagarināt piedāvājuma nodrošinājuma termiņu.

Saskaņā ar PĪL 50.panta trešo daļu piedāvājuma nodrošinājuma termiņu nosaka samērīgi, ņemot vērā attiecīgā iepirkuma sarežģītību un paredzamo piedāvājumu izvērtēšanas termiņu, bet tas nedrīkst pārsniegt 6 mēnešus, skaitot no piedāvājumu atvēršanas dienas. PĪL regulējums neparedz iespēju pagarināt piedāvājuma nodrošinājuma derīguma termiņu (piemēram, piedāvājumu vērtēšanas laikā nav pamatoti pagarināt iepirkuma dokumentācijā noteikto 5 mēnešu termiņu uz 6 mēnešiem).



Kļūdas – citi nosacījumi

- Iepirkuma procedūras dokumentācijā nav paredzēta Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta kā sākotnējā pierādījuma atbilstībai paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām pretendentu un kandidātu atlases prasībām pieņemšana.
- Nav norādīti atbilstoši nosacījumi Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta aizpildīšanai un iesniegšanai.

PIL 49.pants

Skat. arī: <https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-par-eiropas-vienoto-iepirkuma-proceduras-dokumentu>



Kļūdas – citi nosacījumi

- Nesaskaņoti iepirkuma identifikācijas numuri;
- Atsauces uz spēkā neesošiem normatīviem, īpaši būvnoteikumiem;
- Informācija par mazā vai vidējā uzņēmuma statusu tiek prasīta tikai attiecībā uz pretendentu, nevis arī tā piesaistīto apakšuzņēmēju.



Iepirkumu uzraudzības birojs



Līdzfinansē
Eiropas Savienība

